

oprávněno. Mohlo sice upozorniti na nebezpečí cesty té v době noční, avšak, když toho neučinilo, nepřevzalo nikterak na se zodpovědnost za úraz žalobkyně. Žalobkyně byla tehdy osobou dvacet roků starou, tedy dospělou, u které lze předpokládati tolik rozumu a soudnosti, že se může sama uchrániti nebezpečí. Kázal již zdravý rozum a vrozená opatrnost, by žalobkyně nepoužila ke zpáteční cestě stezky v noční době za tmy neosvětlené, klikaté, nad kamenným lomem vedoucí, jejíhož směru ani sama dobře neznala. Neodpovídá tedy žalované družstvo za následky úrazu, který žalobkyně pádem do lomu utrpěla. Pokud přičítá výhradnou vinu neb aspoň spoluvinu na svém zranění žalovanému družstvu, právem nižší soudy zavinění žalovaného družstva neuznaly, neboť družstvo nedopustilo se svými jednání bezprávného činu, ani pozitivního ani opomenutí, jenž by závazek k náhradě škody zcela neb z části odůvodňoval.

Čís. 6340.

Zavázali-li se prodávající spoluvlastníci nemovitosti zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty každý polovicí, jest každý z nich v poměru ke kupiteli povinen zaplatiti pouze polovicí dávky a nemůže kupitel zadržovati žádnému z nich část kupní ceny, naň vypadající, pokud převyšuje polovinu dávky z přírůstku hodnoty majetku. Byla-li pohledávka prodávatele proti kupiteli na zaplacení kupní ceny zabavena a přikázána k vybrání, jest kupitel povinen složit kupní cenu (zbytek její po odečtení polovice dávky z majetku) na soudě.

(Rozh. ze dne 6. října 1926, Rv I 342/26.)

V kupní smlouvě ze dne 25. dubna 1922, již prodala žalobkyně a její manžel žalovanému nemovitost, zavázali se prodávající, že zaplatí dávku z přírůstku hodnoty. Proti žalobě spoluprodávatelky na žalovaného o nedoplatek kupní ceny 17.880 Kč 30 h, jenž vypadal na její polovicí, namítl žalovaný, že prodávatelé dávky z přírůstku hodnoty, pravoplatně vyměřené 21.078 Kč 95 h, dosud nezaplatili a že zažalovaná pohledávka co do více méně 18.000 Kč byla k návrhu zemského inspektorátu pro zemské dávky v Praze pro nezaplacenou dávku z přírůstku hodnoty zabavena a přikázána k vybrání. Procesní soud první stolice uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobkyni složením na soudě 7.340 Kč 83 h, další žalobní žádost ohledně zaplacení 10.539 Kč 47 h pro tentokrát zamítl. Důvody: Polovice dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti činí 10.539 Kč 47 h. K zaplacení polovice dávky z přírůstku hodnoty žalobkyně podle kupní smlouvy z 25. dubna 1922 výslovně se zavázala žalovanému a bylo tudíž z důvodu, že žalobkyně povinnosti své v tomto směru dosud nevyhověla, ohledně žalobního nároku co do částky 10.539 Kč 47 h uznati právem, že se žaloba zamítá pro tentokrát (§ 1052 obč. zák.). K tomu se podotýká, že okolnost, že žalobkyně má platiti vyměřenou dávku z přírůstku hodnotu rukou společnou a nerozdílnou se svým manželem, v tomto sporu jest nerozhodnou,

poněvadž se tu nejedná o poměr mezi úřadem dávku vyměřujícím a žalobkyní a jejím manželem, nýbrž o kupní smlouvu mezi žalobkyní a manželem s jedné strany a žalovaným se strany druhé, tudíž o poměr smluvní mezi těmito stranami a žalobkyně zavázala se podle kupní smlouvy ke placení pouze jedné polovice dávky. Co do zbytku zažalované obmezené pohledávky 7.340 Kč 83 h bylo žalobní žádosti jako v zákoně odůvodněné vyhověti, bylo však vzhledem k tomu, že zažalovaná pohledávka co do více méně 18.000 Kč byla již před vynesením rozsudku, jak obě strany souhlasně udávají, zabavena k návrhu Zemského inspektorátu pro zemské dávky v Praze, vysloviti v rozsudku, že žalovaný povinen jest částku žalobkyni proti němu přisouzenou i s příslušným úrokem složiti na soudě do 14 dnů pod exekuci. Tento výrok odůvodňuje soud ustanovením Šu 1425 obč. zák., který kromě jiného praví: »nebo z jiných důležitých důvodů« a dále ustanovením Šu 379 čís. 3 prvý odstavec ex. ř. **O d v o l a c í s o u d** nevyhověl odvolání ani té ani oné strany, a odvětil k odvolání žalovaného v **d ů v o d e c h**: Když prvý soud vzhledem k zabavení zažalované pohledávky uznal, že je žalovaný povinen 7.340 Kč 83 h s přísl. žalobkyni dlužných a již splatných zapraviti složením na soudě, neodporuje to exekučnímu usnesení ani nelze v tom spatřovati porušení předpisu Šu 405 c. ř. s. Soud nesmí přiznati straně více nebo něco jiného, než bylo navrženo, může však bez porušení předpisu Šu 405 c. ř. s. přiznati straně kvalitativně nebo kvantitativně méně, než bylo žádáno. Bylo-li žalováno o zaplacení k rukám žalobkyně a bylo-li uznáno jen na složení na soudě, bylo tím žalobkyni přiznáno méně. Nelze přisvědčiti názoru žalovaného, že měla býti žaloba i ohledně 7.340 Kč 83 h s přísl. pro tentokrát zamítnuta. Že okolnost, že žalobkyně má platiti vyměřenou dávku z přírůstku hodnoty rukou společnou a nerozdílnou se svým manželem, v tomto sporu je nerozhodnou, odůvodnil správně již první soud a poukazuje se na jeho odůvodnění.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Dovolání ve věci hlavní opírá se o dovolací důvod Šu 503 čís. 4 c. ř. s. a opakuje celkem výtky, které byly již správně a výstižně zodpověděny rozsudkem odvolacího soudu. Vzhledem k vývodům dovolání dlužno ještě dodati, že smlouva trhová ze dne 25. dubna 1922 byla uzavřena s jedné strany prodávajícími manžely Josefem a Martou S-ovými a se strany druhé Oskarem I-em (žalovaným) jako kupujícími. Ustanovuje-li se v odstavci VI. smlouvy, že (oba) prodávající platí útraty depurace, prohlášení k dávce z přírůstku hodnoty nemovitosti a i tuto dávku každý polovicí, kdežto s druhé strany platí nabyvatel útraty zřízení, zpoplatnění a zaknihování smlouvy, jest vidno, že tímto odstavcem smlouvy se rozvrhují náklady spojené s provedením smlouvy mezi oběma s m l u v n í m a s t r a n a m a a nikoli náklady mezi spoluprodávajícími toliko na jedné smluvní straně. Z toho zjevno, že v poměru k žalovanému byla povinna žalobkyně hraditi p o l o v i c i dávky

z přírůstku hodnoty nemovitosti, byť i v poměru k zemi a obci byla podle §u 13 nařízení vlády ze dne 23. září 1920, č. 545 sb. z. a n. jako zcizitelka zavázána ji zaplatiti celou s manželem svým rukou společnou a nedílnou. Žalovanému nepřísluší ze smlouvy nárok, odvolávati se na solidaritu závazku žalobkyně vůči zemi a obci, když smlouvou poměr ten mezi ním a zciziteli byl jinak upraven, což § 5 cit. vládního nařízení výslovně připouští. Nižší soudy uznaly též právem, že žalovaný je toliko povinen 7.340 Kč 83 h s přísl. složití na soudě pro žalobkyni, když pohledávka zcizitelky proti kupiteli domu byla ve prospěch zemské dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti zabavena a k vybrání přikázána a žalovanému bylo usnesením tím výslovně zakázáno žalobkyni platiti na pohledávku. Není tedy složení na soudě zbytečným, jak je dovolání označuje, nýbrž poměry odůvodněným, sprostňujet dlužníka následků prodlení (§ 294, 307 ex. ř. a 1425 obč. zák., dále Neumann Komentář k ex. ř. str. 815, Stubenrauch Komentář k §u 1425 obč. zák. a Ehrenzweig II. B. I. polovice § 347). Mimo to nemá žalovaný příčiny k stížnosti, když se mu ukládá povinnost menší. K zamítnutí žaloby pro tentokráte i v tomto bodu není příčiny, neboť zaplacení nedoplatku tržové ceny do 31. prosince 1922 žalobkyni nebylo ve smlouvě učiněno závislým na předchozím zaplacení celé dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, nýbrž toliko polovice její. Při tom jest lhostejno, zda žalovaný jest ochoten celý nedoplatek tržové ceny zaplatiti zemskému inspektorátu na úhradu dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, neboť tím nelze nic změnit na právech žalobkyně, jí vůči němu ze smlouvy příslušejících.

Čís. 6341.

Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888).

Předpis §u 46 úraz. zák. vylučuje použití §u 1315 obč. zák. Ustanovení §u 45, druhý odstavec, úraz. zák. vztahuje se i na společnosti s r. o. Otázka viny nebo úmyslnosti posuzuje se u společností s r. o. podle osob jednatelů.

(Rozh. ze dne 6. října 1926, Rv I 448/26.)

Syn žalobkyně, zaměstnaný u žalované elektrotechnické firmy, byl při práci zabit elektrickým proudem. Matka usmrčeného, tvrdíc, že syn byl její oporou ve stáří, domáhala se na žalované firmě placení důchodu po srážce důchodu placeného jí (žalobkyni) úrazovou pojišťovnou. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Provádějíc dovolací důvod podle §u 503 čís. 4 c. ř. s., shledává dovolání nesprávné právní posouzení věci v názoru odvolacího soudu,